

ARBOGA KOMMUN

Delårsrapport 2023-08-31

Kommunstyrelsen

Innehåll

Inledning	2
Verksamhetens uppdrag och ansvar	3
Delårets verksamhet.....	4
Måluppfyllelse.....	14
Strategiskt område Inspirerande livsmiljö.....	15
Kommunfullmäktiges mål 1: Arboga växer och utvecklas	15
Kommunfullmäktiges mål 2 Arboga är tryggt och inkluderande	17
Kommunfullmäktiges mål 5 En ekologisk hållbar kommun	20
Strategiskt område Inspirerande lärande och arbete	21
Kommunfullmäktiges mål 7 Fler Arbogabor i arbete	21
Strategiskt område Inspirerande organisation.....	23
Kommunfullmäktiges mål 8 En attraktiv arbetsgivare	23
Kommunfullmäktiges mål 9 En långsiktig hållbar ekonomi.....	26
Ekonomi	29
Driftredovisning	29
Investeringsredovisning.....	30
Framtid.....	33
Sammanfattning	34
Delårets verksamhet.....	34
Måluppfyllelse	34
Ekonomi	35
Framtid	35

Inledning

Nämnderna, bolagen och styrelsen ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Processen syftar till att ge chefer och förtroendevalda underlag för att vidta åtgärder och styra verksamheten i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga. Genom att fokusera på avvikelser och åtgärdsplaner ska uppföljningen säkerställa att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Varje chef har ansvar för kontinuerlig uppföljning inom sitt ansvarsområde. Om uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras vidare i organisationen. Åtgärder för att korrigera avvikelserna ska genomföras inom egen delegation. Den kontinuerliga uppföljningen sammanställs i en rapport och behandlas vid varje nämndssammanträde.

Utöver den kontinuerliga uppföljningen och den rapportering som följer av denna ska nämnd, styrelsen och kommunfullmäktige tre gånger per år få en skriftlig uppföljningsrapport. Dessa är;

- Tertialuppföljning som är till och med april samt årsprognos (nämndernas prognoser utgår från utfall till och med mars),
- Delårsrapport som är uppföljning till och med augusti samt årsprognos,
- Årsredovisning som är uppföljning till och med december.

Utöver denna skriftliga rapportering ska kommunstyrelsen få en ekonomirapport i mars, april, augusti och november innehållande en översikt av det ekonomiska läget samt eventuella åtgärdsplaner från nämnderna.

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning 4 kapitlet (LKBR 2018:597) finns allmänna bestämmelser om årsredovisningen. Årsredovisningen innehåller övergripande information av den verksamhet som bedrivits under året och information om kommunens ekonomiska resultat och ställning.

Verksamhetens uppdrag och ansvar

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet så att kommunfullmäktiges beslut efterlevs och genomförs. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i företag och kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa de frågor som kan påverka kommunens ekonomiska ställning. Styrelsen ska ha en fortlöpande dialog med nämnderna om utveckling av ekonomin och verksamheten, samordna ekonomi- och verksamhetsstyrningen, sammanställa förslag till Strategisk och ekonomisk plan, utarbeta förslag till årsredovisning och delårsrapport och översända dessa till revisorerna för granskning.

Nämnderna ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och göra de framställningar som behövs hos fullmäktige samt övriga nämnder och styrelser. Styrelsen får från övriga nämnder, beredningar och anställda i kommunen begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Styrelsen ansvarar även för kommunens organisation, omvärldsbevakning, utvecklingsarbete, lokalfrågor, näringslivs- och turistverksamhet, kommunikation, marknadsföring, samhällsplanering, samt kontakter med externa myndigheter och organisationer.

Till kommunstyrelseförvaltningen hör enheterna administrativa enheten, HR, näringsliv och turism, ekonomi och styrning, och samhällsbyggnad.

Delårets verksamhet

Delårets verksamhet

Verksamheten under åren 2020-2021 och en bit in i 2022 präglades mycket av pandemin. När de värsta konsekvenserna av denna pandemi var över så kom mycket under 2022 att handla om det oroliga världsläget till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Det oroliga världsläget har fortsatt under innevarande år 2023, vilket medfört kraftig prisutveckling, höjda räntor och pensionskostnader. Detta i sin tur innebär diskussioner i offentliga sektorn om åtgärder så som effektiviseringar, besparingar, skattehöjningar och ökade statsbidrag.

År 2023 är första året på mandatperioden vilket innebär för verksamheten att förhålla sig till det politiska programmet och den inriktning som kommunfullmäktiges mål indikerar. Utöver förvaltningens ordinarie grunduppdrag har det genomförts många aktiviteter. Ett axplock av aktiviteter redovisas i nedanstående punkter;

- Det politiska programmet för mandatperioden
- Kommunfullmäktiges övergripande mål för mandatperioden
- Kommunstyrelsens mål för mandatperioden och dess indikatorer
- Politikerutbildning
- Nytt gemensamt driftbolag inom vatten och avlopp tillsammans med Kungsörs kommun
- I februari lanserades en ny, moderniserad webbplats med fokus på service, användarvänlighet och tillgänglighet
- Framtagande av reviderat kommunvapen
- Investeringsbeslut och första spadtaget för ny grundskola
- Ny organisation för kommunens fritids- och kulturverksamheter
- Arbetet med Södra spåret slutfört
- Fortsatt högt betyg för service till näringslivet
- Ceremoni för nya svenska medborgare i samband med nationaldagen
- Chefoskopet, översyn av chefers organisatoriska förutsättningar
- Nulägesanalys av verksamheterna utifrån 2022 års utfall
- Implementering ny inköpsorganisation
- Anpassning av verksamheten avseende nya regler om dygnsvila
- Ny leverantör företagshälsovård
- Firande av 25-års jubilarer
- Företagsbesök och morgonsoffor
- Flytt- och boendestudie
- Koncession för nytt regionalnät avseende kraftförsörjning
- Etableringsplan
- Flera evenemang genomförda så som Medeltidsdagarna
- Arbete med att ta fram attraktiva tomter för bostäder och etableringsmark
- Markanvisningar

Kommundirektör

Ett antal kommunövergripande utvecklingsprojekt har pågått under årets åtta månader. Det är projekt där kommunledningen identifierat behovet av översyn och utveckling.

- VA-frågor, gemensamt driftbolag mellan Arboga och Kungsör är beslutat. Start 1 januari 2024
- Utveckling av upphandlings- och inköpsorganisationen. Förstudie är genomförd och en delvis ny inköpsorganisation är genomförd, nu är inriktning ett inköpssystem
- Kommunens styrmodell inför mandatperioden 2023–2026, kommunfullmäktige har antagit politiskt program och de övergripande målen och där nämnderna specificerat dessa i verksamhetsmål och indikatorer
- Översyn av omfattning och uppdrag för fritids- och kulturförvaltningen resulterade i att förvaltningen upphörde och där verksamheten flyttas till kommunstyrelsens och barn- och utbildningsnämndens verksamheter
- Samordning av kommunens tekniska verksamhet, pågår
- Återtagande av säkerhets- och krisberedskapsarbetet från VMKF, pågår
- Tillgänglighetsanpassa kommunvapnet och arbete med kommunens grafiska profil, pågår

Administrativa enheten

Den 15 juli 2023 började den nya administrativa enheten sitt arbete. I enheten ingår kommunstyrelsens kansli, kommunikationsenheten och delar av den tidigare fritids- och kulturförvaltningen. Kommunikatörerna, som tidigare organiserats direkt under kommundirektör överfördes från och med maj till kanslienheten. Samtidigt bytte kanslienheten namn till administrativa enheten.

Kommunstyrelsen beslutade 2022-03-29 att kommunstyrelseförvaltningen får uppdrag att utreda framtida uppdrag och omfattning för fritids- och kulturförvaltningens verksamheter. En extern utredare genomförde under våren utredningen. 2022-09-27 beslutade kommunstyrelsen att ge kommundirektören i uppdrag att tillsammans med skolchef, fritids- och kulturchef och övriga berörda fortsätta utreda med inriktningen mot att bilda en ny förvaltning eller en stabil förvaltningsorganisation. Kommunstyrelsen beslutade 2023-02-21 att fritids- och kulturförvaltningen upphör som egen förvaltning från och med den 1 maj 2023. Ungdomsenheten, men kulturskolan och fritidsgården Gluggen överförs till barn- och utbildningsförvaltningen och övriga enheter överförs till kommunstyrelseförvaltningen. Fritids- och kulturnämnden fortsätter sitt uppdrag och samordnas från kommunstyrelseförvaltningen. Den 10 mars inkom ett överklagande till Förvaltningsrätten i Uppsala. Parten för överklagandet ansåg att frågan hanterats felaktigt, då kommunstyrelsen inte konsulterat fritids- och kulturnämnden innan beslutet fattats och att inte frågan om förvaltningens upphörande överlätits till kommunfullmäktige.

Förvaltningsrättens dom inkom 2023-04-25. Förvaltningsrätten upphävde det överklagade beslutet. Förvaltningsrättens motiv: "Enligt förvaltningsrättens bedömning finns ett utrymme att på nämndnivå fatta beslut om hur förvaltningen ska organiseras i olika avseenden. Det aktuella

beslutet innebär dock att fritids- och kulturnämnden inte kommer ha någon egen förvaltning alls. Ett sådant beslut innebär ställningstagande till en principiell fråga som det ankommer på fullmäktige att ta ställning till. Det aktuella beslutet strider därför mot 13 kap. 8 § kommunallagen. Beslutet ska därför upphävas. Vid denna utgång saknas skäl att ta ställning till frågan vilken betydelse frågan om samråd mellan nämnden och styrelsen, samt beslutets förenlighet med reglementet har för beslutets laglighet"

Efter att beslutet om organisation för fritids- och kulturförvaltningens verksamheter upphävts av Förvaltningsrätten behandlade kommunstyrelsen åter ärendet den 16 maj 2023 och beslutade att kommunstyrelsens förslag remitteras till fritids- och kulturnämnden för yttrande. Fritids- och kulturnämndens yttrande från sammanträde 2023-05-25: Fritids- och kulturnämnden ställer sig bakom kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutade 2023-06-01 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för att klargöra hur kallelsen till fritids- och kulturnämndens extra sammanträde den 25 maj 2023 skedde samt beredningstid för nämnd, och klargöra varför inte hela förvaltningsorganisationen har setts över.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-06-12 § 98 (KS 105/2022):

1. Motiven till återremissen bedöms klargjorda och ingen anledning till justering eller behov av åtgärder föreligger.
2. Fritids- och kulturförvaltningen upphör som egen förvaltning från och med den 15 juli 2023.
3. Fritids- och kulturförvaltningens Ungdomsenhet (kulturskola och fritidsgård) överförs till barn- och utbildningsförvaltningen och ingår i barn- och utbildningsnämndens ansvar. Övriga enheter övergår till kommunstyrelseförvaltningen.
4. Ekonomisk driftram för Ungdomsenheten 2023 uppgår till 10 655 tkr och ekonomisk investeringsram för Ungdoms enheten 2023 uppgår till 360 t kr.

All personal, inom tidigare fritids- och kulturförvaltningen har erbjudits tjänst inom kommunstyrelseförvaltningen respektive barn och utbildningsförvaltningen. Samtliga har tackat ja till erbjudandet. 15 juli startade den nya enheten sitt arbete och uppdraget utökades och förändrades. Arbete pågår med att forma den nya organisationen.

En digitaliseringssamordnare har rekryterats och anställts från och med den 1 januari 2023. Då digitaliseringssamordnaren internrekryterats har ersättningsrekrytering av utredare skett och ny utredare tillträdde under april. Tidigare enhetschef på kansliet gick i pension under våren och från och med maj var fritids- och kulturchefen tillförordnad administrativ chef. Från och med 15 juli finns administrativ chef på plats. Ytterligare en pensionsavgång skedde under våren. Rekrytering har genomförts och en registrator påbörjade sitt arbete 21 augusti. Digitaliserings-samordnaren arbetar initialt med e-tjänster på webben, inventering av digitaliseringsprojekt och projektet med införande av digitala nationella prov. Bildande av ett digitaliseringsteam pågår. Beslut om e-förslag har fattats och förberedelser pågår för införandet.

Utbildningen av kommunfullmäktige och nämndpresidier fortsatte i januari med information om riktlinje och rutin vid hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda i Arboga kommun och en genomgång av OSL och allmän handling.

Kommunstyrelsen hade två utbildningsdagar i mars med information om styrmodellen, kommunstyrelsens uppdrag och utmaningar

I kommunstyrelsens diarium har 295 ärenden registrerats. Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess arbetsutskott har haft 13 sammanträden. Totalt har 110 paragrafer behandlats i kommunfullmäktige och 146 paragrafer i kommunstyrelsen.

Den traditionella ceremonin där kommunfullmäktiges presidium inbjuder nya svenska medborgare på nationaldagen genomfördes för de som blivit svenska medborgare 2022. Ungefär 100 personer åt jordgubbstårta och fick diplom och minnesgåvor. Ceremonin ägde rum i Medborgarhuset och deltagarna fortsatte sedan firandet i Ahllöfsparken.

28 borgerliga vigslar administrerades.

Förebyggande rådet har haft en fortsatt samordnande roll i kommunens folkhälso- och trygghetsarbete. Utifrån ett kunskapsbaserat arbetssätt har medborgarlöfte och en samverkansöverenskommelse tagits fram tillsammans med polisen för att minska brottsligheten och öka tryggheten i Arboga. Arbetsgrupper har bildats av deltagare i rådet för att undersöka möjligheterna att få till finansiering och huvudman för ordningsvakter i centrum.

Fortsätter ordna och förteckna handlingar i arkivförtecknarprogrammet Klara. Flyttat arkivhandlingar från kommunstyrelsen till Arkivcentrum.

Under våren lanserades kommunens nya insida. Kommunikatörerna arbetar med att tillgänglighetsanpassa kommunvapnet och arbete med kommunens grafiska profil pågår tillsammans med kommunens marknadsförare. Flera större kommunikationsinsatser har genomförts under delåret, bland annat gällande Ukraina-kriget, olika väderrelaterade nyheter och flera nyheter gällande bygget av den nya grundskolan.

De delar som tillhört tidigare fritids- och kulturförvaltningen och som nu organiseras och samordnas av den administrativa enheten redovisas i fritids- och kulturnämndens delårsrapport.

Ekonomi och styrning

Ekonomi och styrning har utöver ekonomiprocessens grunduppdrag fortsatt fokusera på att effektivisera olika delar av enhetens processer. Det pågår ett kontinuerligt arbete på enheten att se över rutiner och processer för de grundläggande delarna i vårt uppdrag. Ett arbete som kanske inte alltid syns utåt och heller inte är så pass stora att de behöver ta plats i en verksamhetsplan. I samarbete med HR enheten har ansvarig chef träffat verksamhetsföreträdare i olika ledningsgrupper för att diskutera hur man upplever stödet, om något saknas och kan utgöra underlag för fortsatt förbättringsarbete. De större förändringar som genomförs planeras och prioriteras i enhetens årliga verksamhetsplanen. Det som varit högt prioriterat under

tidigare år har varit införandet av beslutssystemet Hypergene. Föregående år har de moduler som ingår i grundutförandet införts. Implementeringen har även fortsatt och påverkat oss under 2023 för de delar som avser exempelvis verksamhetsstyrning.

Implementering av ny inköpsorganisation för att bland annat möjliggöra ökad avtalstrohet, god intern kontroll och begränsa antal inköpare med målsättning till ökad effektivisering och införande av ett e-handelssystem pågår. Vid införandet av ett e-handelssystem krävs samsyn mellan berörda kommuner kring prioritering och beslut behöver fattas gemensamt för investeringen så att Västra Mälardalens kommunalförbund kan påbörja arbetet med upphandling. Vårt arbete under 2023 fokuserar på att förbereda oss inför införandet av ett e-handelssystem.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering, vilket blir extra viktigt med de utmaningar ekonomiskt vi ser både nu och i framtiden. Perspektiven behöver omfatta hela koncernen i vår gemensamma planering och utvärdering av verksamheten och fortsatt fokus behöver vara på den totala kommunnyttan. Det ansträngda ekonomiska läget kan innebära att viktiga investeringar i ökad digitalisering riskera att senareläggas i tid och effekter av genomförd investering därmed dröja. Effektivisering genom ökad digitalisering kräver ofta för mindre kommuner samverkan för att om möjligt kunna dela på kostnader och resurser när verksamheten inte själva har tillgång till egna eller har begränsat ekonomiskt utrymme. Samverkan möjliggör genomförande och är en styrka men ökar också beroendet av andras prioritering. Ett exempel som berör enheten är just införandet att införa e-handel som kräver ett gemensamt ställningstagande

Med anledning av de ekonomiska utmaningarna nu och i framtiden samt de demografiska förändringarna så är det viktigt att resursfördelningsmodellerna tar hänsyn till bland annat hur åldersgrupperna i befolkningen utvecklas. Resursfördelningen har en central roll för ekonomistyrningen. Det gäller förmågan att använda medlen effektivt och med begränsade resurser klara av behov och nå uttalade mål. Därför är det viktigt med de modeller för resursfördelning som kommunen utvecklat och infört. Det finns behov av utvärdering och eventuellt utveckling av de modeller vi idag använder så att resursfördelningen styr i den riktning som de politiska ambitionerna anger och bidrar till god hushållning av resurser och kommer påbörjas under året.

Vi själva genomför numera nulägesanalys i enlighet med planeringsprocessens årshjul med rapportering till nämnderna, även utvärdering av densamma. Givetvis i dialog med ledning och politiker.

Andra områden som också prioriteras under 2023 är införandet av gemensamt driftbolag för VA Arboga-Kungsör, översyn av riktlinjer för taxor med tillhörande rutiner och mallar, riktlinjer för investeringar, internhyresmodell och internprissättning, externt hyrda lokaler, leasing med flera. Flera områden har påbörjats och kommer slutföras inom kort.

Kopplat till kommunens nya beslutade styrmodell så har enheten varit behjälplig att tillsammans med politik och ledning ta fram nytt politiskt program för den nya mandatperioden med mål och indikatorer. Enheten har även arbetat med att ta fram en reviderad finanspolicy som är

beslutad och antagen av kommunfullmäktige. I samband med den kontinuerliga uppföljningen behöver även uppföljningen inom området och en del processer kopplat till det ses över.

När det gäller översyn av internhyresmodell kommer arbetet med stor risk förskjutas till 2024 på grund av tjänstledighet större delen av innevarande år.

HR

HR-enheten har under första halvåret bland annat arbetat med att utvärdera kommunens stödfunktioner; HR, ekonomi och administration, som en åtgärd efter resultatet av Chefoskopet. På chefsforum i juni redovisades resultatet av utvärderingen och under hösten kommer respektive enhet arbeta med förbättringsområden som framkom i utvärderingen. En stor förändring som påverkar delar av våra verksamheter är att dygnsvilan måste uppgå till 11 timmar från och med 1 oktober. HR har stöttat organisationen för att anpassa verksamheterna till förändringen. Ett nytt avtal med ny leverantör av företagshälsovård trädde ikraft den 1 april och arbete pågår med att hitta goda samarbetsformer med den nya leverantören Feelgood samt att vi förnyar och uppdaterar våra riktlinjer och rutiner kopplat till sjukfrånvaro och rehabilitering. Ett utvecklingsarbete pågår även med att fördjupa analysen av sjukfrånvaron och vidta insatser och aktiviteter i verksamheterna för att minska sjukfrånvaron.

En hel del rekryteringar har genomförts i kommunen under det första halvåret och HR-enheten har stöttat i framtagande av annonser, urval, intervjuer och referenstagning. Rekryteringarna har både varit chefsrekryteringar, främst inom socialförvaltningen, och förvaltningschef till barn- och utbildningsförvaltningen, samt specialistrekyteringar inom kommunstyrelseförvaltningen.

Arbetet med kompetensförsörjningen och insatser och aktiviteter kopplat till detta arbetas med och i mars deltog kommunen på Örebro Universitets arbetsmarknadsmässa med representant från Barn- och utbildningsförvaltningen, Socialförvaltningen samt HR. I år hade vi nya roll-ups som tydligare ska kommunicera Arbogas arbetsgivarvarumärke.

Löneöversyn har genomförts med samtliga fackliga organisationer och nya löner har utbetalats på april månads löneutbetalning respektive juni månads löneutbetalning för Kommunals avtalsområde.

I maj uppmärksammandes våra 25-års jubilarer genom en festlig middag där gåvor och blommor delades ut. I år var de tretton till antalet och tal hölls av kommunfullmäktiges ordförande och kommundirektör där de tackade årets jubilarer för att de varit Arboga kommun trogna och för de goda och viktiga insatser som gjorts under dessa år.

Förändringar i verksamheter med bland annat omorganisationer pågår och har genomförts där HR stöttar gällande samverkan med fackliga organisationer, riskbedömningar och stöd till chefer och medarbetare i en förändringsprocess. Vidare har Hypergene implementeras och från och med i år gör vi analyser och uttag av personalstatistik genom detta system vilket innebär ett nytt sätt för våra chefer att följa upp och analysera sin verksamhet och i det arbetet stöttar HR-enheten.

Näringsliv och turism

År 2023 är ett strategiskt viktigt år för näringslivsenheten. Under 2023 sker ett flertal strategiska initiativ som kan ha långsiktig betydelse.

- Vattenfall eldistributions ansökan om koncession för nytt regionalnät blir tilldelad koncession av Energimarknadsinspektionen den 18 april. Vid delårsrapportens presentation 31 augusti väntar parterna fortfarande på Mark- & miljödomstolens beslut utifrån överklaganden.

- I augusti skickas anbudsunderlag till ett flertal parter för framtagning av kommunens etableringsplan. Styrdokumentet ska stödja en långsiktig framdrift av kommunens näringslivs-tillväxt.

- I samma månad startas också Strategiska samtal mellan försvarsindustrin, försvarsmakten och kommunen om att tillsammans stärka ortens attraktionskraft och att under 2024 starta gemensamma satsningar och projekt.

- Enheten har också deltagit i Samhällsbyggnadsenhetens analysarbete tillsammans med Kairos Future för att stärka framtidens inflyttning och boendeexploatering i kommunen.

Företagsbesök

Under första halvan av 2023 har ett knappt tiotal företagsbesök genomförts tillsammans med delar av kommunledningen. Deltagare ur kommunledningen är kommunstyrelsens ordförande, vice ordförande i kommunstyrelsen, oppositionsråd och kommundirektör. Dagligen och veckobaserat sker sammanlagt hundratals dialoger, möten och samtal med företag, företagare och näringsliv i Arboga under ett arbetsår – och så klart ett stort antal samtal med företag som ännu inte har etablerat sig i Arboga kommun. Det finns ett stort intresse för kommunens etableringsbara mark.

Lokalt företagsklimat

Svenskt näringslivs undersökning för 2022 visar ett resultat på 3.3 (som också är Sverigesnittet för 2022). Resultatet är en sänkning sedan förra året. De tre enkätfrågor som fått lägst betyg är: skolans kontakter med lokala näringslivet, upphandling och tillgång till relevant kompetens. Tillsammans med Samhällsbyggnadsenheten fortsätter Näringsliv & turism engagemang kring Arbogas elnätssituation och framdriften av nytt regional- och lokalnät. Dialoger sker löpande på månadsbas med nätägare, Energikontoret i Mälardalen och övriga kommuner i Västra Mälardalen. Under delårsrapportperioden har Arboga kommun blivit delägare till Energikontoret i Mälardalen AB utifrån dess strategiska betydelse för fortsatt god framdrift i infrastrukturfrågorna.

Nöjd kundindex (NKI) – Löpande Insikt

Arboga kommun fortsätter ha höga NKI-resultat och för 2022 är siffran 80 (jämfört med skyhöga 83 från förra året). Det innebär att NKI-resultatet är högst i länet, topp 10 bland SBA:s 55

kommuner (åttonde plats) samt rankad 33:a i hela Sverige. Viktigt att komma ihåg att det levereras en myndighetsservice med mycket hög nöjdhet i vår kommun och vårt område!

Fortsatt satsning på Arbogas besöksnäring under 2023

Under 2023 planeras ett 20-tal större event tillsammans med ortens föreningar och besöksnäringssparter. Evenemangen är viktiga och lockar både Arbogabor och besökare. Evenemangen stärker stoltheten för staden och lockar fler att upptäcka Arboga. Medeltidsdagarna och Antik- och samlarmässan lockar besökare från hela Mälardalen. Arrangemangen lockade trots regn många besökare och arrangörerna var nöjda. Det var dock färre besökare än normalt på dessa evenemang. Medeltidsdagarna uppskattas till cirka 15 000 besökare och Antikmässan till cirka 2 000. Den historiska och pittoreska stadskärnan i Arboga lockar ett fortsatt stort antal besökare. Stadsvandringarna för grupper och allmänhet, digitala ljudvandringar, och trycksaker används som material.

Närheten till natur- och friluftsliv är fortsatt viktiga reseanledningar för många. Det resulterar i ett fortsatt stort antal husbilar på Arbogas ställplatser. Boendeanläggningar som Herrfallet har som främsta reseanledning närheten till naturen. Hotell- och boendeanläggningar har haft en bra sommar och de utländska gästerna har fortsatt att öka under första halvåret. Vårt geografiska läge ger oss fördelar med många övernattningar av gäster som passerar Arboga. 2022 års kraftiga ökning av gästnätter består och januari-juni 2023 har till och med en svag höjning av antalet gästnätter jämfört med förra året. Statistik för sommaren kommer i oktober och för helåret i februari nästa år.

Marknadsföring av Arboga plats för inspiration har skett på lokal, regional och nationell nivå

2023 är första helåret med kommunens nya besökswebb, visitarboga.se, och tillhörande Instagramkonto. Under årets första åtta månader har visitarboga.se haft 10 000 sidvisningar baserat på 6 500 besök. Implementeringsarbete av grafisk profil i hela kommunens organisation pågår under 2023.

Säkerhet och trygghet

Fortsatt samarbete med polis och säkerhetssamordnare på ett flertal områden. Samverkan fortsätter löpande med ett tätare samarbete mellan fastighetsägaren Sturestaden, säkerhetssamordnare, polis samt näringslivsenheten.

UF

Under läsåret 2022/2023 registrerades 22 UF-företag. Företagen startas upp under hösten och drivs under läsåret med avslutning och avregistrering under våren.

Samarbete med EU:s Leader-program

Under 2023 startar ny sjuårig programperiod, med Arboga kommun som partner. Under programperioden 2014–2022 har projekt i Arboga fått ett sammanlagt stöd på sex miljoner kronor fördelade på tio stora och 21 mindre projekt.

Samhällsbyggnad

Under 2023 sker ett flertal strategiska initiativ som kan ha långsiktig betydelse.

- Arboga kommun har under första halvan av 2023 blivit delägare i Energikontoret i Mälardalen AB för att växla upp i energiomställningen som vi står inför. Och som en viktig del i att aktivt arbeta med framdriften i de strategiskt viktiga infrastrukturfrågorna. Tillsammans med Näringsliv & turism fortsätter Samhällsbyggnadsenheten sitt engagemang kring Arbogas elnätssituation och framdriften av nytt regional- och lokalnät. Dialoger sker löpande på månadsbasis med nätägare, Energikontoret i Mälardalen och övriga kommuner i Västra Mälardalen. Framdriften i infrastrukturfrågan och framförallt elnätet är en avgörande faktor för framtida etableringar i kommunen

- Vattenfall eldistributions ansökan om koncession för nytt regionalnät blir tilldelad koncession av Energimarknadsinspektionen den 18 april. Vid delårsrapportens presentation 31 augusti väntar parterna fortfarande på Mark- & miljödomstolens beslut utifrån överklaganden.

- Arbetet med planeringsstrategin fortlöper under året som en del av den kontinuerliga översiktsplaneringen. Aspekter som nätplanering tas in i strategin. Planeringsstrategin avser att uppdatera den befintliga översiktsplanen.

- Som en del i Samhällsbyggnadsenheten strategiska analysarbete har kommunen medverkat i Kairos Future Stora flytt och boendestudie. En studie som siktar på att klargöra hur flyttströmmar och boendepreferenser påverkar Arboga kommun samt vilka målgrupper som kommunen attraherar. Studien kommer att vara en del i arbetet med framtagandet av strategiska dokument.

- Ett fördjupat samarbete med näringslivsenheten har skett under 2023 för att öka kommunens attraktionskraft i etableringar samt det strategiska tänket för kommunens markinnehav. Näringslivsenheten har i uppdrag att ta fram en etableringsplan som kommer att ha gränssnitt mot Samhällsbyggnadsenheten och dess arbete framåt med bland annat framtagandet av ny industrimark.

Detaljplaner

Samhällsbyggnadsenheten har under delårsrapportperioden fått fem nya planuppdrag. Planuppdragen avser mark för bostadsproduktion. Två planer för förtätning inom stadskärnan samt tre planer för tomter/rad/parhus inom Arboga tätort. Under första halvan av 2023 har en rad olika undersökningar gjorts för att möjliggöra framtida detaljplanering.

En naturvärdesinventering samt arkeologisk undersökning har gjorts för området Norra Skogen för att avgränsa planprogrammet samt den framtida detaljplaneringen över området. Planeringen av markområdet som omfattar cirka 86 hektar mark för bostäder, LSS, skola och annan samhällsservice. parhus. Arbetet med projektets inriktning och omfattning har genomförts under våren. Arbetet är i slutskedet av planeringsskedet där ett fåtal utredningar kvarstår innan en slutlig avgränsning kan göras.

Arbetet med planläggningen av Åbrinken har under första halvan av året fortsatt med en lokaliseringsanalys med inriktningen är att planlägga etapp 3 och 4 tillsammans då det bedöms öka chanserna att upphäva strandskyddet. Området är komplext och det finns flera faktorer som behöver hanteras och intressen som ska vägas mot varandra.

Planberedskapen för industrimark är god och löpande dialoger förs med företagare och intressenter med målet att realisera kommunens intentioner om ett utbyggt industriområde i Sätra.

- tre markanvisningsavtal har tecknats för tomter inom Sätra nordväst.

Intresset för att etablera sig i Sätraområdet är bra, men intresset har avtagit något på grund av dels osäkerheten gällande världsläget, dels dess påverkan på materialkostnader.

Arbetet med att locka företagare och exploatörer till kommunen präglas av dialoger med intressenter och företagare och enheten har arbetat aktivt med att uppvakta intressenter.

Tippar

Omfattande utredningar har gjorts under delårsrapportperioden i Kallstenstippen för att utreda huruvida tippen är full eller om kommunen kan fortsätta med verksamheten i några år till. Utredningen visar på att det befintliga tillståndet är svårtolkat och otydligt och att ett nytt tillstånd med en utökning av den befintliga tippen är vägen framåt. Det nya tillståndet avser att utöka tippens omfattning samt tydliggöra vilka krav som på kommunen när det gäller sluttäkning. Det ekonomiska uppskattningen av sluttäkningskostnaden som gjorts tidigare har bekräftats stämma under 2023.

Personal

Enheten har haft personalomsättning under året där tre medarbetare har valt att gå vidare till andra arbetsplatser. Personalomsättningen har inneburit att verksamheten fått prioritera vilka uppdrag som kan genomföras. I ett svårt rekryteringsläge där kompetens är en bristvara har enheten fokuserat på att hitta ersättare till de vakanta tjänsterna. Enheten har lyckats rekrytera två medarbetare en planarkitekt och en GIS ingenjör. Enheten har ansökt och beviljats medel från länsstyrelsen för en projektjänst som åtgärdssamordnare för Arboga ån. Tjänsten som exploateringsingenjör är fortfarande vakant vilket ställer högre krav på befintlig personal att leverera. Tjänsten är svår att tillsätta då den efterfrågade kompetensen är en bristvara nationellt.

Måluppfyllelse

Nämnderna/bolagen och styrelsen har egna mål med indikatorer som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås.

Bedömningen av målen grundar sig på utvärdering av arbetsprocesser för att uppnå kommunfullmäktiges mål eller av bolagets, nämndens eller styrelsens eget beslutade mål och om indikatorerna bidragit till måluppfyllnaden.

Målbedömningen har tre nivåer. Målet bedöms inte vara uppnått, delvis vara uppnått eller helt uppnått.

Symbol	Förklaring
	Målet bedöms inte vara uppnått
	Målet bedöms delvis vara uppnått
	Målet bedöms vara uppnått

Till målen i styrmodellen finns indikatorer där syftet är att kunna följa resultat över tid för att se om utvecklingen går åt rätt håll. Till indikatorerna finns det ett målvärde för varje år och för mandatperioden. I delårsrapportens kolumn utfall 2023 i tabeller för indikatorer anges enbart värden om de avser helårsutfall. I övriga fall anges i kommentarstexten utfall för delåret.

Indikatorerna bedöms utifrån fyra nivåer. Om ingen utvärdering är genomförd anges inget värde, Ej accepterat värde, Nära målvärdet och målvärdet uppnått.

Symbol Förklaring

Inget värde angett, ingen utvärdering

Ej accepterat värde, inte uppfyllt nivå <80 % av målvärdet

Nära målvärdet, delvis uppfyllt nivå 80 - 95 % av målvärdet

Målvärdet uppnått, uppfyllt nivå >95 % av målvärdet

Strategiskt område Inspirerande livsmiljö

Kommunfullmäktiges mål 1: Arboga växer och utvecklas

KS mål 1 Arboga kommun växer och utvecklas

Arboga kommun ska få fler invånare. För att gå i takt med befolkningsutvecklingen ska kommunen tillsammans med bolagen fortsätta att planera för och bygga hållbart med ett varierat bostadsutbud där det finns något för alla. Det ställs stora krav på samhällsplaneringen när nya områden planeras och när trafik och miljökrav ökar.

För att Arboga ska kunna fortsätta att utvecklas och växa krävs nya planer för tomtmark till bostäder, verksamhetslokaler, grönområden, platser för spontanidrott, idrottsplatser, lekplatser och annan infrastruktur.

Arboga kommun ser styrkan i ett sammanhållet Arboga där landsbygd och stad hör ihop och drar nytta av varandra för att skapa helhet. Det ska finnas tillgång till bostäder och närhet till service. Infrastrukturen i form av vägar, el- och mobilnät samt bredband ska ha en hög standard, oavsett var i kommunen du bor och en bra kollektivtrafik ska vara tillgänglig. Bredband är en samhällsbyggnadsfråga som är viktig för näringsliv, kommunal verksamhet och invånare.

Arbogas unika kultur- och naturmiljöer bidrar till ökad attraktion med fler turister och en hållbar livsstil med till exempel närproducerade råvaror. Besöksnäring med attraktioner som har god tillgänglighet bidrar till en levande kommun.

Arboga ska ha en levande stadskärna både var det gäller utbud av handel, kultur och evenemang. En välmående handel bidrar till att skapa ett levande centrum.

Fokusområden

- Antal invånare
- Nybyggnation
- Infrastruktur för bostäder, arbete, service, bredband, grönytor, gator, vatten och avlopp
- Kollektivtrafik
- Attrahera turism, öka besöksnäring och handel

Målet är kopplat till målområdena Ett välmående Västmanland och Ett tillgängligt Västmanland samt delmålen Balans på bostadsmarknaden, Öka kollektivtrafikens marknadsandel, Öka tillgängligheten till natur- och kulturmiljöer och Tillgång till snabbt bredband i Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) och Hållbara städer och samhällen och även och Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, Ekosystem och biologisk mångfald i Agenda 2030.

Bedömning

Kommentar:

Bedömningen är att målet inte kommer att uppnås under året.

Befolkningsutveckling och flyttningsnetto:

Befolkningen i Arboga har minskat med 25 personer från årsskiftet fram till sista juni 2023 och det är ett negativt födelsenetto på – 30 under första halvåret 2023. Flyttningsnettot är ganska stabilt och lika många flyttar in som ut, åldersgruppen 20–24 både flyttat in och ut mest av samtliga åldersgrupper, dock med ett negativt flyttningsnetto. Den åldersgrupp som har det högsta positiva flyttningsnettot (+ 9) under första halvåret är åldersgruppen 25–29.

Antalet nya bostäder:

Västra Mälardalens Myndighetsförbund har hittills beviljat 5 nya bostäder i Arboga. För resterande del av året finns det ytterligare ett ärende som är under handläggning. Byggandet har gått ner avsevärt under 2023. Bygglovsenheten beräknar att det inkommer två till fyra ytterligare ansökningar om bygglov för bostäder i Arboga under året.

Planberedskap för småhus, övriga bostadsbyggande och och industri och handel:

Planberedskapen sammantaget är god och områden som Norra Skogen och Åbrinken fortsätter att planläggas för bostäder och samhällsservice. Som en del av kommunstyrelsens strategiska analysarbete har kommunen medverkan i Kairos Future Stora flytt och boendestudie. En studie som siktar på att klargöra hur flyttströmmar och boendepreferenser påverkar Arboga kommun samt vilka målgrupper som kommunen attraherar. Studien kommer att vara en del av förarbetet med framtagandet av strategiska dokument.

Intresset för Sätra som etablering för industri och handel har avtagit något då det osäkra världsläget och ökade materialkostnader har påverkat möjligheten till etablering. En fördjupad samverkan mellan samhällsbyggnads- och näringslivsenheten har skett under 2023 för att öka kommunens attraktionskraft i etableringar samt det strategiska arbetet med kommunens markinnehav. Näringslivsenheten har i uppdrag att ta fram en etableringsplan som kommer att ha gränssnitt mot samhällsbyggnadsenheten och dess arbete framåt med bland annat framtagandet av ny industrimark.

Antalet genomförda evenemang är 17 stycken. Medeltidsdagarna är det mest välbesökta arrangemanget under årets med uppskattningsvis 15 000 besökare i år. Utöver detta genomför arrangörsföreningar aktiviteter varje vecka under hela året.

Indikatorer	Delmål	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning
Befolkningsutveckling		14 039	14 100	14 083		14 103	14 163	
Flyttningsnetto		-20	89	46		50	200	
Antal nya bostäder			60	31		20	200	
Planberedskap småhus		32	30	16	16	25	100	
Planberedskap övriga bostadsbyggande			10 000	20 000	20 000	25 000	100 000	
Planberedskap industri och handel		78	78	78	78	78	300	
Tillgång till bredbandsuppkoppling						77.0%	80.0%	
Försäljningsindex	Besöksnäringstv. 1.A	83	84	81		81	85	
Arbetspendling inpendling		1 527	1 545	1 545		1 545	6 350	
Arbetspendling utpendling		2 796	2 923	2 923		2 923	11 467	
Antal evenemang i kommunen	Besöksnäringstv. 1.A			19		20	20	

Det finns avvikelser i utfallet av flera indikatorer som befolkningsutveckling, flyttningsnetto och nybyggnation av bostäder. Det osäkra världsläget påverkar både nuläget och framtidsutsikterna för svenska kommuner och regioner.

Kommunfullmäktiges mål 2 Arboga är tryggt och inkluderande

KS mål 2 Arboga är tryggt och inkluderande

De platser och miljöer som utgör vår vardag och fritid ska upplevas som trygga och är en viktig del i ett attraktivt Arboga. Upplevelsen av att bo i en trygg kommun är en stark tillväxtfaktor och också avgörande för livskvaliteten.

Det behövs förebyggande och främjande insatser för att stärka den sociala hållbarheten för den enskilde individen och för samhället. Förskolor och skolor och andra miljöer ska präglas av trygghet. Genom en starkare social sammanhållning skapas en ökad känsla av trygghet.

Fokusområden

- Trygghet i "alla" miljöer och aspekter
- Skapa gemenskap
- Minska brottslighet

Målet är kopplat till målområdena Ett välmående Västmanland och delmålet Öka tryggheten i Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) och Fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030.

Bedömning

Kommentar:

Bedömningen är att målet delvis kommer att uppnås under året.

Delaktighet

Arbetet med kommunens hemsida kommer att förbättra utfallet för indikatorn delaktighetsindex. Hemsida har och kommer att öka möjligheten till dialog och information. Uppbyggnaden av den nya hemsidan har gjort att det blivit enklare att nå den information som eftersöks. Det finns funktioner för information om kommunens organisation, nyheter, självservice, kommunens officiella anslagstavla, kontaktvägar och öppettider, pressrum, evenemang och kartor.

Tryggt och inkluderande

Arboga kommun arbetar för att det ska vara tryggt att bo, vistas och verka i kommunen. Upplevelsen av att bo i en trygg stad är en stark tillväxtfaktor och också avgörande för livskvaliteten. Trygghet och säkerhet är en viktig del i Arboga kommuns varumärke. Under året har arbetet fortsatt med att uppfylla medborgarlöftet för 2023.

Statistik:

Jämfört med samma tidsperiod från förra året syns en svag ökning i totalt polisanmälda brott. Det är i dagsläget svårt att se en tydlig utvecklingstrend vad gäller brottslighet, men generellt ser man en tydlig ökning i olika typer av bedrägeribrott.

Effektiv samordning för trygghet (EST):

Strategin för ett tryggare Arboga är ett långsiktigt arbete i samverkan med andra trygghets-skapande aktörer. Tillsammans inom Förebyggande rådet deltar kommunens olika förvaltningar, bolag, säkerhetssamordnare, polis och handelsförening för att ta ett helhetsgrepp om trygghetsfrågor. Den lokala polisen är en central aktör i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

Metoden har använts av kommunen under flera år. Att i samverkan med andra aktörer arbeta med gemensamma lokala lägesbilder som bygger på rapportering i kommunens kartläggnings och analyssystem för otrygga platser och brott, men även på samverkan med olika samhälls-aktörer så som näringsidkare, civilsamhället och polisen. Utifrån lägesbilden som besluts- underlag styrs insatser i ett förebyggande syfte. Arbetet bygger på ett kunskaps och fakta-baserat arbets sätt som höjt nivån på kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete och där Arboga kommun i flertalet fall lyfts fram som ett gott exempel nationellt.

Osund konkurrens i näringslivet:

Arbetet med att motverka osund konkurrens inom näringslivet har fortsatt i samordning mellan säkerhetssamordnaren, polis och Västra Mälardalens Myndighetsförbund. Ett flertal tillsynsinspektioner har genomförts med gott resultat.

Förebyggande åtgärder:

- Säkerhetsutbildningar anordnats för näringslivet i syfte att ge stöd och råd kring brottsförebyggande arbetet
- Fortsatt gemensamt förebyggande insatser mot klotter har genomförts med gott resultat
- Reviderade säkerhetsrutinen för Rådhuset
- Påbörjat arbete med att införa ett besökssystem för att säkra upp besökshanteringen i Rådhuset
- Beslut om att införa ordningsvakter i centrum med start i augusti. Ett samarbete mellan näringslivet och kommunen

Utbildningar:

- Säkerhetssamordnaren i samverkan med polisen har fortsatt genomfört ytterligare utbildning/övning kring väpnat våld i skolmiljö
- Praktisk övning i att inrymma har genomförts med lärare på en av högstadieskolorna

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning
Trygghet och säkerhet	52		38		53	60	○
Delaktighetsindex	54.00%	51.00%	63.00%		65.00%	70.00%	○
Antal anmälda brott	10 851	8 150	8 553		8 553	8 553	○

Det fortsatta utvecklingen av kommunens hemsida kommer att förbättra utfallet för indikatorn delaktighetsindex. Arbetet med trygghetsskapande insatser fortsätter med samverkan mellan olika trygghetsskapande aktörer och åtgärder. För att motverka osund konkurrens i näringslivet fortsätter samverkan mellan säkerhetssamordnaren, polis och Västra Mälardalens Myndighetsförbund med tillsynskontroller och insatser för att genomföra bakgrundskontroller vid försäljning av kommunal mark.

Kommunfullmäktiges mål 5 En ekologisk hållbar kommun

KS mål 5 Arboga en ekologisk hållbar kommun

Arboga kommuns ska präglas av ekologisk hållbarhet och en god bibehållen miljö. För att kommunen ska kunna växa långsiktigt så behöver vi värna vår miljö. I Arboga handlar det bland annat om rent vatten, ren luft, mark utan föroreningar och klimatpåverkan.

För framtidens energiförsörjning är det av stor vikt med en mix av olika klimatsmarta energikällor. Arboga kommun vill utöka möjligheten till fler laddstolpar i kommunen, men kräver utökad elkraftskapacitet. Arboga kommun vill verka för att kommunens fordonsflotta kör på hållbara drivmedel, införa behovsanpassad tömning av insamlingskärl för hushåll, flerfamiljsfastigheter och verksamheter samt ha solceller på offentliga byggnader, bostäder med mera i samband med renoveringar eller nybyggnation.

Närheten till skogar och sjöar i Arboga är en tillgång som skapar stort värde för kommuninvånarna.

En hög artrikedom gör att naturen blir mer motståndskraftig mot förändringar i klimatet, sjukdomar och angrepp av skadeinsekter. Gemensamt kan vi skapa miljöer för biologisk mångfald - både på kommunens mark och övriga markägares marker.

Fokusområden

- Långsiktigt hållbar resursanvändning
- Klimatpåverkan
- Biologisk mångfald

Målet är kopplat till målområdena Ett tillgängligt Västmanland och Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt och delmålet Öka produktionen av fossilfri och förnybar energi och God ekonomisk utveckling i Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) samt Hållbar energi för alla, Hållbar konsumtion och produktion, Bekämpa klimatförändringar, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030.

Bedömning

Kommentar:

Bedömningen är att målet delvis kommer att uppnås under året.

Alla enheter arbetar med hållbar utveckling i olika grad genom källsortering, kompostering, återvinna och återbrukar. Digitala möten genomförs i stor utsträckning och kollektiva färdmedel är alltid förstahands alternativet vid tjänsteresor.

Samhällsbyggnadsenheten har tilldelats bidrag av Länsstyrelsen för en projektanställd åtgärdssamordnare för kommunens vattendrag som bland annat omfattar Arboga ån. Samordningsuppdraget kommer att vara årsöverskridande.

Kompletterande regler för upphandling enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU) har tillkommit under året som bland annat innebär att beaktan av miljöhänsyn ska dokumenteras om upphandlingens art motiverar det. Förvaltningen tar stöd från Upphandlingsenheten, Västra Mälardalens Kommunalförbund, för att säkerställa att regelverket följs för aktuella ärenden.

Kommunstyrelsen har genom olika ramavtal med ett flertal leverantörer möjlighet att avropa återbrukade varor genom Västra Mälardalens Kommunalförbund alternativt via ramavtal med Adda AB.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning
Ranking Sveriges miljöbästa kommun	61	90	119		100	85	○
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	22.2%	30.0%	34.6%		30.0%	40.0%	○
Insamlat kommunalt avfall totalt, kilo/invånare	562	555			541	521	○

Alla enheter arbetar med hållbar utveckling i olika grad genom källsortering, kompostering, återvinning och återbruk. Digitala möten genomförs i stor utsträckning och kollektiva färdmedel är alltid förstahands alternativet vid tjänsteresor.

Kommunstyrelsen har genom olika ramavtal med ett flertal leverantörer möjlighet att avropa återbrukade varor genom Västra Mälardalens Kommunalförbund alternativt via ramavtal med Adda AB.

Strategiskt område Inspirerande lärande och arbete

Kommunfullmäktiges mål 7 Fler Arbogabor i arbete

KS mål 7 Flera Arbogabor i arbete

Att få flera Arbogabor i arbete är viktigt för den egna försörjningen, välmående och för att kunna finansiera välfärden. Det behövs fler vägar in i arbete. Arboga har ett starkt näringsliv och ska fortsätta arbeta aktivt med att öka sysselsättningen.

För att säkra kompetensförsörjningen för företag och den egna organisationen behöver Arboga stärka omställningsförmågan i takt med att annan kompetens efterfrågas. För att öka sysselsättningen och att bidra med efterfrågad kompetens behövs samordnade insatser mellan kommun, näringsliv och arbetsförmedling. För att Arboga ska kunna rekrytera rätt kompetens behövs det bra kommunikationer med närliggande städer.

Arboga ska ha ett bra näringslivsklimat och företag ska i hög grad vara nöjda med kommunens handläggning. Arboga ska aktivt arbeta för nyetablering och bra planförutsättningar och en säker energiförsörjning. I takt med att digitaliseringen ökar blir det allt viktigare för företag att snabbt och enkelt kunna kommunicera med omvärlden.

För att stimulera det lokala näringslivet bör upphandlingar utformas så att det skapas möjligt att ge anbud på delar och eller på helheten.

Fokusområden

- Fler i arbete, sysselsättning, fler vägar in i arbete
- Egen försörjning
- Rätt kompetens
- Starkt näringsliv med aktiva företag
- Bra förutsättningar för näringsliv
- Digitalisering
- Andel unga som är i arbete eller vidare studier efter avslutad gymnasieutbildning

Målet är kopplat till målområdena Ett välmående Västmanland, Ett tillgängligt Västmanland och Ett ny skapande Västmanland genom hållbar tillväxt i Regionala Utvecklingsstrategi (RUS). Delområdena är Minska andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll, Tillgång till snabbt bredband, Förbättrat företagsklimat, fler företag och organisationer hittar rätt kompetens och öka andelen sysselsatta.

Målet har även koppling till Agenda 2030 Ingen fattigdom, Minskad ojämlikhet, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, Hållbara städer och samhällen, Fredliga och inkluderande samhällen, God utbildning för alla, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Bedömning

Kommentar:

Bedömningen är att målet delvis kommer att uppnås.

Arbogabor i arbete:

Det oroliga världsläget kommer att påverka arbetsmarknaden och konjunkturläget under 2023 - 2024. SKR:s bedömning i ekonomirapport för augusti är arbetsmarknaden är oväntat motståndskraftigt jämfört med den föregående ekonomirapporten som publicerades i maj, men att en ökad arbetslöshet är att förvänta. Andel inskrivna arbetslösa av arbetskraften var i augusti i riket 6,4 procent och i Västmanland 7,5 procent. Motsvarande andel i Arboga var 5,9 procent vilket är en minskning med 1,1 procentenheter i jämförelse med samma period för ett år sedan.

Lokalt företagsklimat:

Svenskt näringslivs undersökning visar ett resultat på 3.3 som också är Sverigesnittet. Utvecklingsområden som behöver förstärkas är skolans kontakter med lokala näringslivet, upphandling och tillgång till relevant kompetens.

Nöjd kundindex:

Arboga placerar sig fortsatt högt upp på skalan, både i Västmanland och i jämförelse med hela landet.

Årets resultat innebär en sänkning med 3 enheter från tidigare men utgör samtidigt det nästa bästa resultatet någonsin. Resultatet för serviceområdena bemötande, tillgänglighet och kompetens ligger högt inom alla områden. Resultatet för miljö- och hälsoskydd minskar från 80 till 79 medan ärenden kring bygglov ökar till 80 NKI för 2022. För områdena markupplåtelse, servering och brand har ärendena varit för få för att kunna sammanställas i ett resultat. Arboga kommuns sammanlagda värde är högre än medelvärdet för länet på 76 NKI och i hela Sverige som har 75 NKI.

Att vara lyhörda för näringslivets förutsättningar och utmaningar är nyckeln till erbjudande om en god service, en god dialog och samverkan med våra företagare.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning
Arbetslöshet	10.00%	8.20%	7.00%		8.00%	8.00%	
Lokalt företagsklimat	3.6	3.5	3.5	3.3	3.6	4.0	
Nöjd kundindex	76	75	83	80	83	85	

Men det oroliga världsläget kommer att påverka arbetsmarknaden och konjunkturläget under 2023 och arbetslösheten kan komma att öka redan under hösten 2023.

Strategiskt område Inspirerande organisation

Kommunfullmäktiges mål 8 En attraktiv arbetsgivare

KS mål 8 Arboga kommun en attraktiv arbetsgivare

Arboga kommun arbetar aktivt och strategiskt med kompetensförsörjning. Det handlar om att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetens i organisationen. Medarbetarna och deras kompetens är kommunens viktigaste resurs.

För att utveckla Arbogas attraktivitet och för att möta framtida demografiska utmaningar behöver alla arbetsgivare arbeta aktivt för en god och hållbar arbetsmiljö. I Arboga kommun finns tydliga värderingar och ett medarbetarskap som präglas av ansvar och respekt, där

professionalism, mod och innovation är centrala ledord. En nyckelfaktor för detta är ett gott ledarskap som främjar en arbetsmiljö som präglas av tillit, arbetsglädje och delaktighet.

Fokusområden

- Attraktiv arbetsgivare
- God och hållbar arbetsmiljö
- Medarbetarskap
- Ledarskap

Målet är kopplat till målområdena Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt och delmålen God ekonomisk utveckling i Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) samt Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030.

Bedömning

Kommentar:

Bedömningen är att målet delvis kommer att uppnås under året.

Pulsmätningar och arbetsplatsträffar:

Medarbetarna ska uppleva delaktighet och har inflytande över verksamheten. Förvaltningen har genomfört två av årets pulsmätningar och arbetar vidare med uppföljning av mätningarnas resultat för att fånga upp frågor som är viktiga för arbetsmiljön. Arbetsplatsträffar fortsätter att genomföras och flera enheter har arbetat med olika friskvårdsinsatser. Förvaltningen följer beslutade styrdokument för rehabilitering och sjukfrånvaro.

Friskvårdserbjudande:

Utvärderingen av friskvårdserbjudande genom hälsoportalen genomfördes under våren och efter sammanställning och redovisning av resultatet så kommer kommunen att fortsätta med friskvårdserbjudanden via hälsoportalen.

Kompetensförsörjning:

Kompetensförsörjningen för kommunens välfärdsuppdrag är en stor utmaning för kommunen som organisation. Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd de demografiska förändringarna. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare att fortsätta med fokus att erbjuda en god och hälsosam arbetsmiljö där medarbetare trivs och vill bidra till verksamheten.

Kommunstyrelseförvaltningens handlingsplan gällande kompetensförsörjningen anger ett antal områden och aktiviteter som ska arbetas med inom områdena; attraktiv arbetsgivare, nya lösningar och hållbart arbetsliv. Ett processarbete med ny grafisk profil och nytt mässmaterial har genomförts under första halvåret. Kommunen deltog på Campusmässan på Örebro

Universitet med det nya mässmaterialet. Ett första steg för utveckling av platsvarumärke har påbörjats. Förvaltningen har utannonserats ett antal lediga tjänster under första halvåret där varje utformning av annons och annonseringskanal har setts över och övervägts för att få ett brett urval av sökande. Kanslienheten tog emot en praktikant under våren. Initiativ har tagits till att starta process för långsiktiga strategiska samtal med övriga stora arbetsgivare på vår ort så att vi kan arbeta holistiskt för att stärka Arbogas attraktionskraft, identifiera behovsområden och starta långsiktiga utvecklingsprojekt tillsammans.

Dialog och samverkan för fortsatt utveckling av Arbogas landsbygd och stadskärna med syfte att förbättra, förstärka och utveckla attraktiva miljöer på vår arbetsort. Vidare har vi deltagit inom Stora flytt- och boendestudien 2023 tillsammans med ytterligare 17 kommuner och SKR arrangerat av Kairos Future. Analysarbete sker kring kommunrapporten för Arboga kommun. Lobbyarbete och möten för att stärka frågorna kring samverkan skola – arbetsliv och att vi som arbetsgivare bidrar har genomförts. Vi deltar även i styrgruppsarbete för YH-verksamheten, Jobbspår och Destination Jobb (ESF-projekt) samt för dialog och deltagande med Arbetsmarknadskunskap i Västmanland. Inom området nya lösningar så har digitaliserings-samordnaren påbörjat arbetet med att inventera system och börjat arbeta med en plan för att öka kunskapen om digitalisering inom kommunen. Arbetet kommer ta mer fart under hösten. Implementeringen av Hypergene beslutsstödsystem har genomförts under första halvåret som en del i digitaliseringsarbetet och kommer att fortsätta utvecklas framåt. Ett kontinuerligt arbete pågår inom alla enheter för att medarbetare ska ha ett hållbart arbete där det förebyggande- och hälsofrämjande arbetet är i fokus. Att cheferna bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete, har en kontinuerlig dialog med medarbetarna och följer upp och utvärdera olika insatser är och kommer fortsatt att vara viktigt.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning
Hållbart medarbetarengagemang		85	85		85	85	○
Hållbart medarbetarengagemang - ledarskap	80	85	88		88	89	○
Frisknärvaro	62	68	72		73	75	○

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Friskvårdserbjudande	2023-01-01	2023-12-31	✓	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
Kommentar: Utvärderingen är genomförd och beslutet är fattat att fortsätta med friskvårdportalen.				
Pulsmätningar	2023-01-01	2023-12-31	▶	<div style="width: 75%; height: 10px; background-color: #92d050; border: 1px solid black;"></div>
Kommentar: Två av årets pulsmätningar är genomförda.				
Utvärdering stödfunktioners uppdrag	2023-01-01	2023-12-31	▶	<div style="width: 75%; height: 10px; background-color: #92d050; border: 1px solid black;"></div>

Kommentar:

Arbetsgruppen har påbörjat den fördjupade kartläggningen under våren med att besöka flera förvaltningsledningsgrupper. Presentation har genomförts på Chefsforum innan sommaren.

Medarbetarskap och medarbetarengagemang	2023-01-01	2023-12-31		
---	------------	------------	--	--

Kommentar:

Två utvecklingsdagar för förvaltningen kommer att genomföras under hösten.

Hälsofrämjande och förebyggande insatser	2023-01-01	2023-12-31		
--	------------	------------	--	--

Kommunfullmäktiges mål 9 En långsiktig hållbar ekonomi

KS mål 9 Arboga en långsiktig hållbar ekonomi

En långsiktig hållbar ekonomi innebär ordning och reda, en god ekonomi nu och i framtiden, ansvarsfullt och effektivt nyttjande av kommunens resurser.

Skattesatsen ska vara oförändrad. Kommunens kärnverksamhet och människors möjligheter till egen försörjning ska prioriteras.

Hållbar utveckling kräver smarta arbetsätt, medarbetare som mår bra, kommunikation, kvalitet, god service och tillgänglighet. Organisationen ska använda digital teknik som frigör resurser för att höja kvalitet inom andra områden. Det är viktigt att fortsätta arbeta för ständiga förbättringar i verksamheten för att uppnå ökad effektivitet.

Fokusområden

- Resultat efter jämförelsestörande poster i förhållande till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning
- Finansiell stabilitet (soliditet)
- Effektivitet

Målet är kopplat till målområdena Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt och delmålen God ekonomisk utveckling i Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) samt Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030.

Bedömning

Kommentar:

Bedömningen är att målet delvis kommer att uppnås under året.

De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket de olika verksamheterna rymms inom de finansiella målen, det vill säga kopplingen mellan ekonomi och verksamhet. En god ekonomisk hushållning ställer krav på långsiktighet i planering.

Budgetavvikelse, tkr

Kommunstyrelsen prognosticerar ett överskott mot den ekonomiska ramen på 1 500 tkr. Resultatet i delårsrapport är 3 500 tkr. Överskottet beror framför allt på vakanta tjänster, lägre kostnader kollektivtrafik, lägre kostnader för företagshälsovård samt kommunförsäkringar, högre intäkter för fiber. Prognosticerade underskott finns bland annat för ökade kostnader avseende driftbidraget till Arboga kommunal teknik AB till följd av ökade kapitaltjänstkostnader samt utredningar.

Verksamheten är ändamålsenlig;

Kommunstyrelsen har förutom mål 9 fem verksamhetsmål. Av dessa är ett mål Arboga växer och utvecklas inte uppfyllt. De andra 4 verksamhetsmålen är delvis uppfyllt och utfallet för delåret är 80 %.

Under 2023 har det fortsatt funnits utmaningar avseende de ekonomiska förutsättningarna såsom prisökningar till följd av inflation, räntehöjningar och ökade pensionskostnader. Dessa ekonomiska förutsättningar kommer bestå en tid framöver. Detta tillsammans med ökade investeringsbehov i verksamheten, inte minst för våra verksamhetslokaler samt även ökat behov av välfärdstjänster gör att effektivisering och omprioritering i den kommunala verksamheten behöver ske framåt.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning
Budgetavvikelse, Tkr	8 020	6 764	1 937	1 500	0	0	
Verksamheten är ändamålsenlig		85.00%	92.00%		100.00%	100.00%	

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Inköpsorganisation	2023-01-01	2023-12-31		

Kommentar:

Samverkan med upphandlingsenheten för framtagande av utbildningsmaterial har genomförts under våren. Pilotprojekt för genomförande blir barn- och utbildningsförvaltningen under början av hösten. Under senare delen av hösten ska informations- och utbildningsinsatser genomföras till övriga delar i koncernen. Den nya inköpsorganisation ska börja fungera under 1:a kvartalet 2024.

Översynen av inköpsorganisationen är en del i förvaltningens förberedelser för e-handel.

e-handel	2023-01-01	2024-12-31		
----------	------------	------------	--	--

Kommentar:

Förvaltningen fortsätter att samverka med upphandlingsenheten kring översyn av nuvarande inköpsorganisation, behov av utbildningsinsatser och information till inköpsansvariga för att förbereda förvaltningen för e-handel.

Regelbunden avstämning av budgetutfall	2023-04-26	2023-12-31		
--	------------	------------	--	--

Kommentar:

Månatliga budgetuppföljningar genomförs med enhetschefer och ekonom. Det ekonomiska läget och prognos redovisas på kommunstyrelseförvaltningen ledningsgrupp månatligen.

Regelbunden information och dialog på APT om enhetens budget och utfall	2023-01-01	2023-12-31		
---	------------	------------	--	--

Kommentar:

Medarbetare får information och insyn i ekonomiska läget på enheterna för att vara delaktig i olika prioriteringar.

Ekonomi

Driftredovisning

Ekonomi, tkr	Utfall jan-aug 2022	Utfall jan-aug 2023
Verksamhetens intäkter	18 518	10 527
Verksamhetens kostnader	104 137	112 033
Nettokostnad	85 619	101 506
Budget	88 442	105 042
Årets resultat	2 824	3 536
Investeringsutgifter	26 105	14 664
Investeringsinkomster	0	0
Nettoinvesteringar	26 105	14 664

Enhet/område/vht	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall jan-aug 2023	Avvikelse Prognos Delår	Avvikelse Prognos Tertial
Kommunfullmäktige	1 662	1 575	1 098	0	0
Kommunstyrelsen	4 711	5 344	3 329	0	0
Överförmyndaren	1 702	1 855	986	100	0
Kommundirektör	8 843	3 053	2 159	-650	0
Administrativa enheten	3 507	9 453	5 905	0	0
HR-enheten	7 257	6 973	4 528	100	0
Ekonomi och styrning	9 111	9 762	6 498	0	0
Näringsliv- och turism	5 890	6 751	4 079	0	0
Samhällsbyggnad	7 504	8 867	4 841	600	0
Teknisk verksamhet	19 303	35 549	23 841	0	0
Gemensamma vht	62 702	68 166	44 241	1 350	500
<i>-varav driftbidrag till VMKF</i>	<i>2 861</i>	<i>4 049</i>	<i>1 884</i>	<i>1 150</i>	<i>500</i>
<i>-varav driftbidrag till RTMD</i>	<i>11 046</i>	<i>11 533</i>	<i>7 587</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>-varav driftbidrag till VMMF</i>	<i>6 279</i>	<i>5 918</i>	<i>3 945</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>-varav driftbidrag AKTAB</i>	<i>32 090</i>	<i>34 773</i>	<i>23 421</i>	<i>-360</i>	<i>0</i>
Summa	132 192	157 348	101 506	1 500	500

Kommentarer drift

I tabellen ovan visas sammanställning av ekonomin för den löpande verksamheten per enhet/verksamhetsområde. I raden Gemensamma verksamheter innehåller avgifter/bidrag till förbund, bolag och organisationer.

Utfallet för kommunstyrelsen är ett överskott jämfört med budget på totalt 1 500 tkr. Överskottet beror bland annat på vakanta tjänster, intäkter för fiber, lägre avgifter än budgeterat till Västra Mälardalens kommunalförbund och kollektivtrafik.

Överförmyndariet har lägre kostnader än budgeterat på +100 tkr.

Kommundirektör redovisar ett underskott på - 650 tkr mot budget. Det som belastar är utredning av skolororganisationen, även kostnader för Vattentjänstplan samt larm/bevakning.

HR enheten redovisar ett överskott på 100 tkr. Personalkostnader har en positiv budgetavvikelse på 150 tkr som härrör till vakanser. Licenskostnader för Epassi har fördyrats med ca -50 tkr.

Samhällsbyggnadsenheten redovisar ett överskott på 600 tkr. Enheten har haft personalomsättning under året där tre medarbetare har valt att gå vidare till andra arbetsplatser. Personalomsättningen har inneburit att verksamheten fått prioritera vilka uppdrag som kan genomföras.

Gemensamverksamhet har en avvikelse på +1 350 tkr. Positiva avvikelserna hör till Västra Mälardalens kommunalförbund, kollektivtrafiken, kommunförsäkringar och företagshälsovård. Negativ avvikelse är mot Arboga Kommunalteknik AB som härrör till kapitalkostnader.

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt, tkr	Total budget fleråriga projekt	Budget 2023	Utfall Jan - Aug - 2023	Avvikelse delår	Avvikelse tertial
Markförvärv		7 000	0	4 000	0
Digitalisering detaljplaner		100	11	0	0
GIS		182	147	0	0
Digitaliseringsprojekt KAK		500	0	500	0
Samhällsbyggnadsenheten		782	158	500	0
Trafiksäkerhetsåtgärder		500	0	300	0
Trygghetsskapande åtgärder		300	54	0	0
Trafik, trygghet o tillgängligh		800	54	300	0
Fiber		6 000	887	2 000	0

Investeringsprojekt, tkr	Total budget fleråriga projekt	Budget 2023	Utfall Jan - Aug - 2023	Avvikelse delår	Avvikelse tertial
Beläggnings-UH övrigt		6 700	2 537	0	0
Lekplatser		200	29	0	0
Gator, vägar, GC		2 200	713	500	0
Storgatan	26 000	15 605	5 325	7 600	7 600
Gatubelysning		1 080	384	0	0
Åtgärder enl broplan		1 000	2	500	0
Ny infart Vasagymnasiet	5 500	5 000	0	5 000	5 000
GC Engelbrektsgatan		900	180	0	0
GC Sofiedahlgatan		1 000	0	0	0
Gata Alphyddan 2		800	0	0	0
Utsmyckning torg/centrummiljö		300	222	0	0
Ny Grundskola Infrastruktur		5 000	3 318	0	0
Gator,vägar,GC,broar,lekplats	31 500	39 785	12 711	13 600	12 600
Nytorget		784	474	0	150
Fördj.stabilitetsutf etapp 3-8	9 500	1 499	0	1 300	0
Övrig infrastruktur	9 500	2 283	474	1 300	150
Investeringar KS ej spec.		200	0	0	0
Utrustning KF salen votering,m		100	0	0	0
Skyltar anl. 11936 och		1 000	0	1 000	0
Inventarier KS		1 300	0	1 000	0
Elljusspår söder	4 500	1 681	350	800	500
Spår och leder		200	0	0	0
Friluftsbad		100	0	100	0
Fritidsanläggningar	4 500	1 981	350	900	500
Expl Sättra Nordväst	21 000	500	29	400	0
Exploatering Kastanjen	7 900	800	0	800	0
Exploatering Syrenen		2 000	0	2 000	0
Expl. Fågersjövägen Brattberg.		500	0	500	0
Exploatering	28 900	3 800	29	3 700	0
Summa Investeringsprojekt	74 400	63 731	14 664	27 300	13 250

Investeringarna visar i helårsprognosen en nettoutgift på 36,4 miljoner kronor jämfört med budgeterade 63,7 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse på 27,3 miljoner kronor. Orsaker till överskottet består olika delar. Ej nyttjade belopp för markförvärv, tidsförskjutning i det fleråriga projekten Storgatan, stabiliseringsåtgärder och fiber, Elljusspår på söder lägre utgifter än budgeterat samt tidsförskjutningar i projekten inom exploatering, ny infart gymnasiet och infartskyltar.

Framtid

Verksamheten under åren 2020-2021 och en bit in i 2022 präglades mycket av pandemin. När de värsta konsekvenserna av denna pandemi var över så kom mycket under 2022 att handla om det oroliga världsläget till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Det oroliga världsläget har fortsatt under innevarande år 2023, vilket medfört kraftig prisutveckling, höjda räntor och pensionskostnader. Detta i sin tur innebär diskussioner i offentliga sektorn om åtgärder så som effektiviseringar, besparingar, skattehöjningar och ökade statsbidrag. Inför 2024 finns stora utmaningar avseende de ekonomiska förutsättningarna. Framåt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna.

Kompetensförsörjningen för kommunens välfärdsuppdrag är en stor utmaning för kommunen som organisation. Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd de demografiska förändringarna. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare att fortgå där fokus är att erbjuda en god och hälsosam arbetsmiljö där medarbetare trivs och vill bidra till verksamheten. Vidare är det fortsatt viktigt att satsa på att behålla och utveckla våra ledare och chefer.

För att upprätthålla den planberedskap som kommunen avser ha för framtiden behöver ytterligare detaljplaner tas fram i attraktiva områden för att kunna erbjuda attraktiva och varierande bostäder för medborgaren och samtidigt öka attraktionskraft för potentiella inflyttare. Likaså att ha en bra planberedskap för att kunna erbjuda mark till försäljning för nyetableringar och för befintliga verksamheter i kommunen.

Elförsörjningen är en stor utmaning i framtiden. Utbyggnaden av elsystem (vilket inkluderar bland annat nytt regionalnät, nya nätstationer och uppdaterat lokalnät) i ett långvägigt perspektiv både bakåt och framåt. Just nu kan den preliminära idrifttagningen ske någon gång 2026/2027. Lokalförsörjningen avseende verksamhetslokaler är även den en utmaning. Stora investeringar är på gång, bland annat ny grundskola, vilket kräver en långsiktighet i planeringen.

Stort fokus kommer också att ligga i framtagandet av strategiska dokument med dialog som kan hjälpa kommunen att få framdrift och riktning i den framtida planeringen av Arbogas utveckling. Som till exempel platsvarumärke, etableringsplan, strategiska samtal med försvarsmakten och SAAB/Combitech, planeringsstrategi för översiktsplanen, klimatstrategi, vattentjänstplan samt flytt- och boendestudie.

Fokus måste också vara på stödprocesser till våra chefer och dess verksamhet. Exempel på stödprocesser är införande av e-handel, inköpsorganisation, verksamhetsstyrning, ekonomisk planering och uppföljning, utformning och innehåll i den administrativa enheten, e-arkiv, säkerhet och krisberedskap.

Sammanfattning

Delårets verksamhet

År 2023 är första året på mandatperioden vilket innebär för verksamheten att förhålla sig till det politiska programmet och den inriktning som kommunfullmäktiges mål indikerar. Utöver förvaltningens ordinarie grunduppdrag har det genomförts många aktiviteter. Ett axplock av aktiviteter redovisas i nedanstående punkter;

- Det politiska programmet för mandatperioden
- Kommunfullmäktiges övergripande mål för mandatperioden
- Kommunstyrelsens mål för mandatperioden och dess indikatorer
- Politikerutbildning
- Nytt gemensamt driftbolag inom vatten och avlopp tillsammans med Kungsörs kommun
- I februari lanserades en ny, moderniserad webbplats med fokus på service, användarvänlighet och tillgänglighet
- Framtagande av reviderat kommunvapen
- Investeringsbeslut och första spadtaget för ny grundskola
- Ny organisation för kommunens fritids- och kulturverksamheter
- Arbetet med Södra spåret slutfört
- Fortsatt högt betyg för service till näringslivet
- Ceremoni för nya svenska medborgare i samband med nationaldagen
- Chefoskopet, översyn av chefers organisatoriska förutsättningar
- Nulägesanalys av verksamheterna utifrån 2022 års utfall
- Implementering ny inköpsorganisation
- Anpassning av verksamheten avseende nya regler om dygnsvila
- Ny leverantör företagshälsovård
- Firande av 25-års jubilarer
- Företagsbesök och morgonsoffor
- Flytt- och boendestudie
- Koncession för nytt regionalnät avseende kraftförsörjning
- Etableringsplan
- Flera evenemang genomförda så som Medeltidsdagarna
- Arbeta med att ta fram attraktiva tomter för bostäder och etableringsmark
- Markanvisningar

Måluppfyllelse

Kommunstyrelsen har egna mål och indikatorer som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Till målen i styrmodellen finns indikatorer där syftet är att kunna följa resultat över tid för att se om utvecklingen går åt rätt håll. Kommunstyrelsen har 6 mål och 25

indikatorer. I delårsrapporten är 4 delvis uppfyllda och 1 mål som inte är uppfyllt. Det är målet Arboga växer och utvecklas som inte bedöms vara uppfyllt.

Ekonomi

Kommunstyrelsen visar i helårsprognosen ett överskott mot den ekonomiska ramen på 1 500 tkr. Överskottet beror framför allt på vakanta tjänster, lägre kostnader kollektivtrafik, lägre kostnader för företagshälsovård samt kommunförsäkringar samt högre intäkter för fiber. Prognostiserade underskott finns bland annat för ökade kostnader avseende driftbidraget till Arboga kommunal teknik AB till följd av ökade kapitaltjänstkostnader samt utredningar.

Investeringarna visar i helårsprognosen en nettoutgift på 36,4 miljoner kronor jämfört med budgeterade 63,7 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse på 27,3 miljoner kronor. Orsaker till överskottet består olika delar. Ej nyttjade belopp för markförvärv, tidsförskjutning i det fleråriga projekten Storgatan, stabiliseringsåtgärder och fiber, Elljusspår på söder lägre utgifter än budgeterat samt tidsförskjutningar i projekten inom exploatering, ny infart gymnasiet och infartskyltar.

Framtid

Inför 2024 finns stora utmaningar avseende de ekonomiska förutsättningarna. Framåt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna.

Kompetensförsörjningen för kommunens välfärdsuppdrag är en stor utmaning för kommunen som organisation. Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd de demografiska förändringarna. För att upprätthålla den planberedskap som kommunen avser ha för framtiden behöver ytterligare detaljplaner tas fram. Likaså att ha en bra planberedskap för att kunna erbjuda mark till försäljning för nyetableringar och för befintliga verksamheter i kommunen. Elförsörjningen är en stor utmaning i framtiden. Utbyggnaden av elsystem i ett mångårigt perspektiv både bakåt och framåt. Lokalförsörjningen avseende verksamhetslokaler är även den en utmaning. Stora investeringar är på gång, bland annat ny grundskola, vilket kräver en långsiktighet i planeringen. Stort fokus kommer också att ligga i framtagandet av strategiska dokument med dialog som kan hjälpa kommunen att få framdrift och riktning i den framtida planeringen av Arbogas utveckling. Fokus måste också vara på stödprocesser till våra chefer och dess verksamhet.